

INSTITUT ZA FIZIKU

I. MIŠLJENJE

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji obavljena je revizija financijskih izvještaja i poslovanja Instituta za fiziku (dalje u tekstu: Institut) za 2006., o čemu je izraženo uvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije provedeni su u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
3. Sljedeći postupci i učinci su utjecali na izražavanje mišljenja:
 - Na temelju upute ministra znanosti iz kolovoza 2005. za izradu državnog proračuna Republike Hrvatske za razdoblje od 2006. do 2008., Institut je sastavio financijski plan prihoda i rashoda za razdoblje od 2006. do 2008. Spomenuti financijski plan nije usvojilo upravno vijeće, što je trebalo učiniti u skladu s odredbama članka 36. Zakona o ustanovama i Statuta Instituta. U okviru trogodišnjeg financijskog plana planirani su za 2006. ukupni prihodi u iznosu 17.940.000,00 kn, te ukupni rashodi u iznosu 17.940.000,00 kn. U financijskim izvještajima za 2006. iskazani su planirani prihodi u iznosu 16.000.000,00 kn, te rashodi u jednakom iznosu, što nije u skladu s donesenim financijskim planom. Iskazivanje različitih podataka u financijskim izvještajima u odnosu na plan onemogućuje praćenje ostvarenja u odnosu na plan, te nije u skladu s Pravilnikom o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu.
 - Institut koristi imovinu u vlasništvu Republike Hrvatske u vrijednosti 5.835.718,00 kn. Popis imovine i podatke o knjigovodstvenoj vrijednosti kao i podatke o svakoj promjeni stjecanja i raspolaganja imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske tijekom 2006. Institut nije dostavio Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom, što nije u skladu s Pravilnikom o očevidniku imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.
 - Tijekom 2006. sredstva u iznosu 1.449.003,00 kn doznačena su iz državnog proračuna za financiranje 16 znanstveno istraživačkih projekata. Podaci o primljenim i utrošenim sredstvima, te neutrošenim sredstvima po projektima sa stanjem koncem listopada 2006. iskazani u financijskim izvještajima po projektima, koji su dostavljeni Ministarstvu i podaci u analitičkim evidencijama Instituta nisu jednaki. Prema analitičkim evidencijama Instituta neutrošena sredstva na dan 31. listopada 2006. iznose 695.261,00 kn, a prema financijskim izvještajima neutrošena sredstva iznose 181.766,00 kn. Koncem 2006. u poslovnim knjigama Instituta iskazana su neutrošena sredstva po projektima u iznosu 1.173.621,06 kn. Neutrošena sredstva nisu vraćena u državni proračun što nije u skladu s uputom ministra financija iz siječnja 2007.

Tijekom 2006. nabavljeno je roba, radova i usluga u iznosu 2.876.574,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Za 2006. nije sastavljen plan nabave.

Bez prethodno provedenih postupaka nabave, nabavljeno je roba, radova i usluga u ukupnoj vrijednosti 394.907,00 kn, s porezom na dodanu vrijednost. Odnose se na nabavu tehničkih plinova u iznosu 100.632,00 kn, uredskog materijala u iznosu 75.821,00 kn, opreme u iznosu 75.647,00 kn, usluge uvezivanja u iznosu 46.360,00 kn, popravka kotlovnice u iznosu 36.673,00 kn, laboratorijske opreme u iznosu 30.292,00 kn, te nabavu izvora struje napajanja u iznosu 29.482,00 kn.

Za nabavu stranih znanstvenih časopisa za 2006. i nabavu prijenosnih računala Institut je proveo postupke ograničenog prikupljanja ponuda. Odluke o osnivanju stručnog povjerenstva, poziv za ograničeno prikupljanje ponuda, te dokumentacija za nadmetanje ne sadrže elemente propisane odredbama Zakona o javnoj nabavi. S odabranim ponuditeljima nisu zaključeni ugovori o nabavi u pisanom obliku. Institut je tijekom 2006. od odabranog ponuditelja nabavio stranih znanstvenih časopisa u iznosu 253.753,00 kn. S obzirom da je nabavljena istovrsna roba u vrijednosti većoj od 200.000,00 kn, trebalo je provesti postupak javnog nadmetanja u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

II. OSNOVNI PODACI

Podaci iz financijskih izvještaja za 2006.

u kn

Redni broj	Opis	Planirano	Ostvareno Izvršeno	% ostvarenja izvršenja
1.	Prihodi i primici	16.000.000,00	15.866.628,00	99,2
2.	Rashodi i izdaci	16.000.000,00	15.866.628,00	99,2
3.	Višak prihoda	0,00	0,00	
Stanje 31. prosinca				
4.	Nefinancijska imovina			14.648.424,00
5.	Financijska imovina			1.360.439,00
6.	Obveze			1.360.439,00
7.	Broj zaposlenika			76

Nefinancijska imovina odnosi se na vrijednost neproizvedene dugotrajne imovine u iznosu 261.116,00 kn, građevinskih objekata u iznosu 5.574.602,00 kn, opreme u iznosu 6.921.988,00 kn, prijevoznih sredstva u iznosu 35.420,00 kn, knjiga i umjetničkih djela u iznosu 1.750.303,00 kn, te nematerijalne proizvedene imovine u iznosu 104.995,00 kn.

Financijska imovina odnosi se novčana sredstva u iznosu 1.341.166,00 kn i potraživanja u iznosu 19.273,00 kn.

Obveze se odnose na obveze za rashode poslovanja u iznosu 1.189.005,00 kn i odgođeno plaćanje rashoda u iznosu 171.434,00 kn.

III. NALAZ

Revizija financijskih izvještaja i poslovanja za 2006.

Financijski plan

- 1.1. Na temelju upute ministra znanosti iz kolovoza 2005. za izradu državnog proračuna Republike Hrvatske za razdoblje od 2006. do 2008., Institut je sastavio financijski plan prihoda i rashoda za razdoblje od 2006. do 2008. Spomenuti financijski plan nije usvojilo upravno vijeće, što je trebalo učiniti u skladu s odredbama članka 36. Zakona o ustanovama i Statuta Instituta, kojima je propisano da upravno vijeće donosi programe rada i razvoja ustanove, nadzire njihovo izvršavanje, odlučuje o financijskom planu i godišnjem obračunu, te drugim poslovima određenim zakonom, aktom o osnivanju i statutom ustanove. U okviru trogodišnjeg financijskog plana planirani su za 2006. ukupni prihodi u iznosu 17.940.000,00 kn, te ukupni rashodi u jednakom iznosu. U financijskim izvještajima za 2006. iskazani su planirani prihodi u iznosu 16.000.000,00 kn, te rashodi u jednakom iznosu, što nije u skladu s financijskim planom.

Iskazivanje različitih podataka u financijskim izvještajima u odnosu na plan onemogućuje praćenje ostvarenja u odnosu na plan, te nije u skladu s odredbom članka 3. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, kojom je propisano da je osnovna svrha financijskih izvještaja dati informacije o financijskom položaju, uspješnosti ispunjenja postavljenih ciljeva (poslovanja), izvršenju plana i novčanim tijekovima proračuna i proračunskih korisnika.

Državni ured za reviziju je naložio donošenje i usvajanje financijskog plana prije početka proračunske godine. Naložio je u financijskim izvještajima iskazivanje podataka o planiranim prihodima i rashodima iz financijskog plana u skladu s odredbama Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu.

- 1.2. *Institut je prihvatio nalaz Državnog ureda za reviziju i obrazložio da su ukupni prihodi Instituta određeni rješenjima i odlukama državnih tijela prvenstveno Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, te da 60,0% ukupnih prihoda čine prihodi za plaće koji su određeni Kolektivnim ugovorom za znanost i visoko obrazovanje, Uredbom o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama, 9,0% prihoda određuje Ministarstvo kao materijalne troškove, 9,0% prihoda ostvaruje se za ugovorene znanstveno istraživačke projekte Ministarstva, 15,0% prihoda ostvaruje se za kapitalna ulaganja, a preostali dio čine prihodi od projekata koji ovise o uspješnosti na domaćim ili međunarodnim natjecajima. Nadalje, obrazložio je da razlika između podataka navedenih u planu i financijskim izvještajima za 2006. proizlazi iz činjenice da veliki dio sredstava ovisi o sredstvima koja se dobivaju putem natječaja ili prema odlukama Ministarstva. Financijski planovi redovno se dostavljaju Ministarstvu i predočuju upravnom vijeću.*

Imovina

- 2.1. Institut koristi imovinu u vlasništvu Republike Hrvatske u vrijednosti 5.835.718,00 kn. Odredbom članka 13. Pravilnika o očevidniku imovine u vlasništvu Republike Hrvatske, propisano je da su sva tijela državne vlasti te pravne i druge osobe koje posjeduju, upotrebljavaju, koriste ili upravljaju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske, dužni uz imovinskopravnu i tehničku dokumentaciju dostaviti popise imovine i podatke o knjigovodstvenoj vrijednosti.

Podatke o imovini i knjigovodstvenoj vrijednosti dužni su dostaviti prema stanju utvrđenom popisom imovine na dan 31. prosinca svake godine, u rokovima određenim propisima o godišnjim financijskim izvještajima za korisnike državnog proračuna. Sve podatke o promjenama u stjecanju i raspolaganju imovinom korisnici su dužni dostaviti Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom u roku 15 dana od svake promjene. Popis imovine i podatke o knjigovodstvenoj vrijednosti kao i podatke o svakoj promjeni stjecanja i raspolaganja imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske tijekom 2006. Institut nije dostavio Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom, što nije u skladu s Pravilnikom o očevidniku imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

Državni ured za reviziju je naložio dostavljati podatke o imovini u vlasništvu Republike Hrvatske Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom u skladu s Pravilnikom o očevidniku imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

- 2.2. *Institut je prihvatio nalaz Državnog ureda za reviziju i obrazložio da 40 godina koristi zgrade i zemljište koje je izgradio i kupio nakon osnivanja. Podatke o imovini Institut je dostavio Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom tijekom 2003. od kada se stanje nije mijenjalo. Preostali dio imovine odnosi se na znanstvenu opremu i biblioteku o čijoj nabavci se redovito obavještava Ministarstvo i upisuje se u popis kapitalne opreme.*

Prihodi za financiranje znanstvenih projekata

- 3.1. Tijekom 2006. sredstva u iznosu 1.449.003,00 kn doznačena su iz državnog proračuna za financiranje 16 znanstveno istraživačkih projekata, koji su ugovoreni na temelju natječaja i prosudbe povjerenstva za ocjenu znanstvenoistraživačkih projekata iz srpnja 2002. Prema ugovorima, predviđen je završetak projekata u roku tri godine (2005.) s mogućnošću produženja ili skraćivanja na temelju odluke ministra. Na temelju odluka ministra, financiranje projekata je produžavano, te su iz državnog proračuna doznačena sredstva u iznosima većim od ugovorenih. U skladu sa zahtjevom Ministarstva, sredinom studenoga 2006. Ministarstvu su dostavljena završna izvješća o radu na projektu i financijska izvješća o utrošku sredstava. Sredstva su korištena za nabavu i održavanje opreme, materijalne troškove, objavljivanje radova, putovanja, te režijske troškove. Podaci o primljenim i utrošenim sredstvima, te neutrošenim sredstvima po projektima (sa stanjem koncem listopada 2006. iskazani u financijskim izvještajima po projektima) koji su dostavljeni Ministarstvu i podaci u analitičkim evidencijama Instituta nisu jednaki. Prema analitičkim evidencijama Instituta, neutrošena sredstva na dan 31. listopada 2006. iznosila su 695.261,00 kn, a prema financijskim izvještajima neutrošena sredstva iznosila su 181.766,00 kn. Koncem 2006. u poslovnim knjigama Instituta iskazana su neutrošena sredstva po projektima u iznosu 1.173.621,06 kn.

Prema odluci ravnatelja iz siječnja 2007. dostavljenoj svim voditeljima projekata, sva neutrošena sredstva po projektima mogu se iskoristiti do početka travnja 2007. za podmirivanje obveza. S obzirom da su projekti završeni, da u poslovnim knjigama nisu iskazane obveze trebalo je neutrošena sredstva vratiti u državni proračun u skladu s uputom ministra financija iz siječnja 2007. prema kojoj su, korisnici državnog proračuna dužni iz sredstava doznačenih iz državnog proračuna do 31. prosinca 2006., podmiriti obveze za isporučenu robu i usluge iskazane u bilanci na dan 31. prosinca 2006., a preostala sredstva doznačena iz proračuna za koja nisu iskazane obveze u bilanci na dan 31. prosinca 2006. potrebno je vratiti do konca siječnja 2007. na račun državnog proračuna.

Državni ured za reviziju naložio je povrat neutrošenih sredstava u skladu s uputom ministra financija. Također naložio je usklađivanje evidencija o primljenim i utrošenim sredstvima, te neutrošenim sredstvima.

- 3.2. *Institut je prihvatio nalaz Državnog ureda za reviziju i obrazložio kako za kupljenu opremu dobiva povrat poreza na dodanu vrijednost, te je prema odluci Ministarstva, sredstva dužan čuvati za nabavu nove opreme. U 2006. preneseno je 600.000,00 kn ostvarenih od povrata poreza na dodanu vrijednost. Pored spomenutog, Institut je osim 16 znanstveno istraživačkih projekata Ministarstva imao ugovoren jedan tehnologijski projekt i nekoliko međunarodnih projekata bilateralne suradnje za koja su ostvarena sredstva u iznosu 300.000,00 kn. Za znanstveno istraživačke projekte Ministarstva prenesena su iz 2005. sredstva za pokriće obveza.*

Rashodi za zaposlene

- 4.1. Rashodi za bruto plaće i doprinose na plaće ostvareni u iznosu 10.504.230,00 kn odnose se na redovnu plaću u iznosu 10.361.488,00 kn i na dodatke na plaću u iznosu 142.742,00 kn.

Dodaci na plaću isplaćeni su na temelju odluka ravnatelja za uspješnost u radu, te za povećani opseg posla. Dodaci su isplaćeni najvećim dijelom zaposlenima u službi općih i zajedničkih poslova. Tri zaposlenika primili su dodatke na plaću za svaki mjesec tijekom 2006., što nije u skladu s odredbom članka 8. Zakona o plaćama u javnim službama, prema kojoj za natprosječne rezultate u radu službenici i namještenici mogu svake godine ostvariti dodatak za uspješnost na radu koji se ne može ostvarivati kao stalni dodatak uz plaću. Dio sredstava za dodatke na plaće isplaćen je iz sredstava koje je Ministarstvo doznačilo za financiranje materijalnih troškova redovnog poslovanja Instituta, što nije u skladu s Odlukom o financiranju materijalnih troškova redovnog poslovanja Instituta za fiziku u 2006., prema kojoj je ustanova obvezna namjenski koristiti odobrena sredstva, te na račun Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa vratiti sva neutrošena sredstva.

Odredbama članka 4. točka 11. Zakona o proračunu propisano je da proračunski korisnici mogu preuzeti obveze na teret proračuna tekuće godine samo za namjene i do visine utvrđene proračunom ako su za to ispunjeni svi zakonom i drugim propisima utvrđeni uvjeti.

Državni ured za reviziju naložio je namjensko korištenje sredstava i obračunavanje plaća u skladu s odredbama Zakona o plaćama u javnim službama i Zakona o proračunu.

- 4.2. *Institut je prihvatio nalaz Državnog ureda za reviziju i obrazložio da je ugovorima o radu na znanstveno istraživačkim projektima Ministarstva predviđeno financiranje do 30,0% izdataka za plaće. Izdvajanjem 6,5% prihoda od projekata financirane su zajedničke potrebe i dio dodataka na plaće. Stalni dodatak u iznosu 10,0% plaće imao je jedan viši znanstveni suradnik, koje se brinuo za funkcioniranje pogona ukapljenih plinova, domar u iznosu 10,0% plaće za poslove održavanja velikog institutskog parka, te dostavljač u iznosu 5,0% plaće za dodatne poslove nabave. Institut je izjavio kako je uštedio sredstva jer nije povećan broj zaposlenih izvan znanstvenog sektora, a smanjeni su troškovi održavanja okoliša.*

Postupci javne nabave

- 5.1. U 2006. nabavljeno je roba, radova i usluga u iznosu 2.876.574,00 kn, s porezom na dodanu vrijednost. Plan nabave za 2006. nije donesen, što nije u skladu s odredbom članka 14. Zakona o javnoj nabavi, kojom je propisano da naručitelj donosi plan nabave za proračunsku ili poslovnu godinu.

Za nabavu roba, radova i usluga u vrijednosti od 20.000,00 kn do 200.000,00 kn provedena su dva postupka ograničenog prikupljanja ponuda, kojima su nabavljeni znanstveni časopisi i prijenosna računala u ukupnom iznosu 156.636,00 kn. Na temelju odredbi članka 12. stavka 6. točke 2. Zakona o javnoj nabavi, izravnom pogodbom u pregovaračkom postupku bez prethodne objave poziva za nadmetanje provedena su dva postupka i nabavljena je znanstvena oprema u iznosu 1.220.481,00 kn. Nabava roba, radova i usluga u ukupnoj vrijednosti 1.104.548,00 kn, odnosi se na nabavu različitih vrsta roba i usluga pojedinačne vrijednosti do 20.000,00 kn.

Bez prethodno provedenih postupaka nabave, nabavljeni su roba, radovi i usluge u ukupnoj vrijednosti 394.907,00 kn, s porezom na dodanu vrijednost. Odnose se na nabavu tehničkih plinova u iznosu 100.632,00 kn, uredskog materijala u iznosu 75.821,00 kn, opreme u iznosu 75.647,00 kn, usluge uvezivanja u iznosu 46.360,00 kn, popravka kotlovnice u iznosu 36.673,00 kn, laboratorijske opreme u iznosu 30.292,00 kn, te nabava izvora struje napajanja u iznosu 29.482,00 kn.

Rashodi za literaturu ostvareni su u iznosu 260.660,00 kn. Za nabavu stranih znanstvenih časopisa za 2006. Institut je proveo postupak ograničenog prikupljanja ponuda. Odluka o osnivanju stručnog povjerenstva ne sadrži rok provedbe postupka nabave, način i uvjete plaćanja, te način kojim su osigurana financijska sredstva za nabavu, što nije u skladu s odredbama članka 15. Zakona o javnoj nabavi, kojom je, između ostalog, propisano da odluka sadrži rok provedbe postupka nabave, način i uvjete plaćanja, te način kojim su osigurana financijska sredstva za nabavu. Poziv za ograničeno prikupljanje ponuda nema nadnevak slanja poziva, naziv i redni broj iz evidencije postupaka nabave roba, te rok za dostavu ponuda, što nije u skladu s odredbama članka 19. Zakona o javnoj nabavi. Dokumentacija za nadmetanje ne sadrži način dokazivanja sposobnosti ponuditelja i dokaze, što nije u skladu s odredbom članka 37. Zakona o javnoj nabavi, prema kojoj naručitelj mora vrstu dokaza o sposobnosti ponuditelja ili natjecatelja, uvjete i vrijednosti pokazatelja navesti u dokumentaciji za nabavu. Pristigle ponude nisu javno otvorene iako u dokumentaciji za nadmetanje nije navedeno da neće biti javno otvorene.

Navedeno nije u skladu s odredbom članka 6. Uredbe o postupku nabave roba, radova i usluga male vrijednosti prema kojoj, naručitelj može provoditi postupak nabave bez javnog otvaranja ponuda ako je to naveo u dokumentaciji za nabavu. S odabranim ponuditeljem nije zaključen ugovor o nabavi u pisanom obliku što nije u skladu s odredbom članka 2. točke 13. Zakona o javnoj nabavi prema kojoj je ugovor o javnoj nabavi naplatni pravni posao, zaključen u pisanom obliku između jednog ili više ugovornih subjekata iz članka 4. Zakona o javnoj nabavi i jednog ili više gospodarskih subjekata. Institut je, od ponuditelja čija je ponuda u postupku ograničenog prikupljanja ponuda izabrana kao najpovoljnija, tijekom 2006. ukupno nabavio stranih znanstvenih časopisa u iznosu 253.753,00 kn. S obzirom da je nabavljena istovrsna roba u vrijednosti većoj od 200.000,00 kn, trebalo je provesti postupak javnog nadmetanja i način objavljivanja u skladu s odredbama članka 23. Zakona o javnoj nabavi. Odredbama navedenoga članka propisano je da naručitelj mora u Narodnim novinama objaviti objave za sve nabave u vrijednosti jednakoj ili većoj od 200.000,00 kn.

Rashodi za računala i računalnu opremu ostvareni su u iznosu 239.317,00 kn i najvećim dijelom se odnose na nabavu prijenosnih računala. Tijekom 2006. nabavljeno je prijenosnih računala u vrijednosti 116.854,00 kn. Za nabavu prijenosnih računala u 2006. proveden je postupak ograničenog prikupljanja ponuda. Odluka o osnivanju stručnog povjerenstva ne sadrži planiranu vrijednost nabave i rok provedbe postupka nabave što nije u skladu s odredbom članka 15. Zakona o javnoj nabavi, kojom je između ostalog propisano da odluka sadrži planiranu vrijednost nabave i rok provedbe postupka nabave. S odabranim ponuditeljem nije zaključen ugovor o nabavi, što nije u skladu s odredbom članka 2. točke 13. Zakona o javnoj nabavi prema kojoj je ugovor o javnoj nabavi naplatni pravni posao, sklopljen u pisanom obliku između jednog ili više ugovornih subjekata iz članka 4. Zakona o javnoj nabavi i jednog ili više gospodarskih subjekata.

Državni ured za reviziju naložio je nabavu roba, radova i usluga obavljati u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

- 5.2. Institut je prihvatio nalaz Državnog ureda za reviziju i obrazložio da je sastavio planove nabave putem ugovorenih znanstveno istraživačkih projekata Ministarstva, kojima je određena sva značajnija oprema. Naveo je kako je utrošeno 260.000,00 kn za časopise, on line pretplate i članarine u znanstvenim društvima, koja su ujedno i izdavači znanstvene literature. Obrazložio je kako su provedeni postupci javne nabave za dio časopisa u tiskanom obliku, te da su nabavljani različiti naslovi. Također je obrazložio kako je nabava računala obavljena od najpovoljnijih dobavljača, ovisno o konfiguraciji računala koja su specifična za određeno istraživanje. Institut je naveo kako su nabavu obavljali prema odredbama Zakona o obveznim odnosima i Zakona o trgovini, prema kojima narudžba i potvrda narudžbe predstavlja ugovor.**

Za obavljanje djelatnosti Institut je u 2006. ostvario ukupne prihode u iznosu 15.866.628,00 kn. Prema izvorima, prihodi su ostvareni iz državnog proračuna, obavljanjem poslova vlastite djelatnosti i od međunarodnih organizacija. Ukupni rashodi ostvareni su u iznosu 15.866.628,00 kn, a odnose se na rashode poslovanja i na rashode za nabavu nefinancijske imovine. U 2006. obavljani su poslovi iz djelokruga rada.

Izvešće o obavljenoj o reviziji je uručeno zakonskom predstavniku 5. svibnja 2008.